

Editörden

Değerli Nefroloji Hemşireliği Dergisi Okurları;

Nefroloji Hemşireliği Dergisi olarak 19. yılımızda 2024 yılının üçüncü sayısı ile sizlerle. Uzun yıllardır nefroloji hemşireliği alanında kanıta dayalı bilgi ve uygulamaları meslektaşlarımızla paylaşıyoruz; en önemli amaçlarımızdan biri ulusal ve uluslararası alanda tanınan ve tercih edilen bir dergi olmayı başarmak ve bunu sürdürmek olmuştur. Daha önceki yazılarımızda da paylaştığımız gibi son yıllarda buna yönelik çalışmalarımız hızla devam etmektedir. Zaman içinde bu gayretlerimizin karşılığını alıyor olmak bizleri ayrıca memnun etmekte ve çalışmalarımızdaki motivasyonu artırmaktadır. Bu başarılarımızı Dergi editörlüğü ve yayın kurulu olarak bu sayımızda sizlerle paylaşmaktan memnuniyet duyuyoruz. Dergimiz uluslararası alan indekslerinden biri olan Index Copernicus (ICI) kapsamında Eylül 2024 tarihinden bu yana ve Scilit kapsamında Nisan 2024 tarihinden bu yana dizinlenmeye başlamıştır. Daha önceden dâhil olduğumuz Türk Medline, Türkiye Atıf Dizini ve Asos İndeks'in ardından uluslararası alanda da tanınmanın ve bilinmenin mesleğimiz adına dergimizin kalitesini artıran olumlu bir gelişme olarak değerlendirmekteyiz. Dergimizin Türkçe dilinin yanı sıra İngilizce dilinde de makaleler kabul ederek yayınlaması bu başarıları destekleyen önemli faktörlerden biridir. Bu bağlamda araştırmacı meslektaşlarımızın dergimize gösterecekleri ilginin giderek artacağına inancımız tamdır.

Bu sayımızda hemodiyaliz hastalarında sosyal destek ve öz yeterlilik ilişkisi, hemodiyaliz hastalarında Tip 2 diyabet stigmatı, ev hemodiyalizine geçiş deneyimleri ve görme engelli bireyde periton diyalizi konularını ele alan üç araştırma makalesi ve bir olgu sunumunu okumanıza sunuyoruz.

Diyaliz tedavisi hasta için zorlu bir süreçtir. Hastaların sahip olduğu sosyal destek ağı ve destek sistemleri; hem tedavinin başarısını, hem de hastanın fiziksel ve psiko-sosyal olarak iyilik halinde olmasının ve sürdürülmesinin önemli belirleyicisidir. Hastalığın ciddiyeti arttıkça sosyal destek sistemleri de yetersiz kalırsa; hastaların başatma düzeyleri, öz yeterlikleri, öz yönetim becerileri giderek azalmaya başlayacak ve bu durum tedaviye bağlılığı ve iyileşmeye süreçlerini sekteye uğratacaktır. Nefroloji hemşirelerinin bakım ve tedavi uygulamalarının başarısını sağlamada etki eden tüm faktörlerin ilişkilerini anlayabilmeleri ve hastaları güçlendirecek durumları iyi yönetebilmeleri gibi sorumlulukları da bulunmaktadır. Bu sayımızda yayınlanan **“Hemodiyaliz Tedavisi Alan Hastalarda Sosyal Destek ile Öz Yeterlilik Arasındaki İlişki”** konulu araştırma makalesi bu ilişkiye dikkat çekerek öz yeterlilik düzeylerinin artırılmasına yönelik nefroloji hemşirelerine önerilerde bulunmaktadır.

Kronik böbrek hastalıklarının etiyolojik faktörleri arasında diyabetes mellitus’un yüksek bir payı bulunmaktadır. Diyabet hastalığında yeterli kan şekeri kontrolü sağlanamadığında ve öz bakım uygulamaları yetersiz kaldığında en sık görülen kronik komplikasyonlarından biri diyabetik ayaktır. Özellikle stigma türlerinden biri olan toplumsal stigmanın diyabetli bireylerde sıklıkla ortaya çıkabileceği dikkate alındığında; sağlık profesyonelleri tarafından hem diyaliz, hem de diyabet tedavi süreçlerinde bu durumlara neden olan faktörlerin bilinmesi ve uygun girişimlerin planlanması önem taşımaktadır. Bu sayımızda sizlerle paylaştığımız **“Hemodiyaliz Tedavisi Alan Bireylerde Tip 2 Diyabet Stigmasının Diyabetik Ayak Öz-Bakım Davranışlarına Etkisinin Değerlendirilmesi”** konulu araştırma makalesinde elde edilen sonuçlar paylaşılmış ve bu konuda değerli öneriler sunulmuştur.

Bireylerin hastalık deneyimleri sürecinde hemşirelik girişimlerinin uygun modeller kapsamında planlanması daha sistematik ve bilinçli bir yaklaşım imkânı sunmaktadır. Özellikle bir durumdan farklı bir duruma geçiş aşamasında (örn. kurumsal hemodiyaliz sürecinden ev hemodiyaliz sürecine geçiş gibi) mevcut kolaylaştırıcı ve engel durumların farkında olunarak tedavi ve uyum sürecinin planlanması ve yürütülmesi hemşirenin sorumluluk alanında yer almaktadır. **“Hemodiyalizden Ev Hemodiyalizine Geçişte Deneyimler: Meleis’in Geçiş Teorisine Dayalı Nitel Bir Çalışma”** konulu araştırma makalesi; ev hemodiyalizine geçiş aşamasında hastaların yaşadıkları deneyimler, hemşire desteğine ilişkin deneyimler, sürecin kolay ve zor yanları gibi birçok durumu nitel araştırma teknikleri ile okurlarımıza sunması açısından yararlı bir makaledir.

Bir birey yaşam süreci içinde tanı konmuş renal hastalıklar nedeniyle organ kaybı yaşaması, tranplantasyon endikasyonu alması veya diyaliz tedavilerine başlaması gibi birçok durumda hafif düzeyden ağır düzeye kadar değişen durumlarda engelli olarak tanımlanabilmektedir. Böbrek hastalığı öncesinde-sonrasında oluşan kronik hastalıklar, kaza ve yaralanmalarla oluşan engellilikler veya doğuştan gelen engellilik durumları da böbrek hastalığı ile yaşayan kişinin yaşamı; çok daha zorlu hale gelmekte ve yakınlarına bağımlı olabilmektedir. Dergimizin bu sayısında engellilik gibi özel durumlara sahip hastalarımıza uygun hemşirelik yaklaşımlarının nasıl sürdürülebileceğine ilişkin bir yazı olan **“Görme Engeli Periton Diyalizine Engel mi?”** başlıklı olgu sunumunu okumanıza sunuyoruz.

40. Ulusal Nefroloji Kongresi & 33. Ulusal Nefroloji Hemşireliği Kongresi; bu yıl 6-10 Aralık 2024 tarihlerinde Antalya’da gerçekleştirilecektir. Hemşirelik oturumlarının ev sahipliğini Türk Nefroloji, Diyaliz ve Transplantasyon Hemşireleri Derneğimiz üstlenmektedir. Nefroloji hekimliği ve hemşireliği alanında bilimsel düzeyde bilginin üretildiği ve paylaşıldığı bu kongreye kanıta dayalı uygulamalara katkı sağlayacak araştırma ve konferans oturumlarına katılım için tüm meslektaşlarımızı davet ediyor ve kongrede buluşmayı diliyorum.

Yazıları ile katkı sağlayan tüm araştırmacı ve yazarlarımıza, yazıların bilimsel açıdan incelenmesi ve niteliğinin iyileştirilmesine katkı sağlayan danışma kurulu üyelerimize, dergi sayılarının hazırlanması ve yayımlanması süreçlerinde baştan sona özveriyle çalışan editör kurulu ve yayın kurulu üyelerimize teşekkürlerimi sunarım.

Keyifli okumalar dileriz.

30 Eylül 2024
Prof. Dr. Yasemin TOKEM
Editör, Nefroloji Hemşireliği Dergisi